

50 JAAR

REGIONALE VERENIGING NATUUR EN LANDSCHAP NATUURPUNT OOST-BRABANT NVA

Jubileumviering 50 jaar Natuurpunt Oost-Brabant 1971-2021

In 2021 viert Natuurpunt Oost-Brabant, Regionale Vereniging Natuur en Landschap, haar 50-jarig bestaan. Een uitvoerige geschiedenis van de Regionale tot 2011 (viering 40 jaar NPOB) kan de lezer terugvinden in het themanummer van toendertijd (zie www.natuurpuntoostbrabant.be).

We zijn nu 10 jaar verder en starten een campagne over onze verwezenlijkingen in het verleden en de dromen die we koesteren over natuur in de toekomst: 'Natuur en Landschap 50 jaar later en 20 jaar verder'.

Zondag 19 september 2021

Startdag campagne op de weide van Rock Werchter

Reserveer de datum!

Op **zondag 19 september 2021** organiseert de Regionale de startdag van haar campagne 2021-2023: 'Natuur en Landschap 50 jaar later en 20 jaar verder' op de terreinen van Rock Werchter. We komen met de fiets vanuit alle hoeken van Midden- en Oost-Brabant naar Werchter en dit **langs onze beeldbepalende Natuurpunt-gebieden**. Op het terrein bouwen we dan een feestmarkt met verschillende standen en tenten waarin elke afdeling en elk project zichzelf kan voorstellen: wat is er verwezenlijkt en waar dromen we nog van om in de toekomst te kunnen realiseren.

Natuurpunt zelf viert in 2021 haar 20-jarig bestaan en doet een ronde in Vlaanderen met een verplaatsbare container. Ook die zal aanwezig zijn op deze startdag.

**Van bedreigingen
naar kansen en duurzame realisaties**

Rond vele gebieden heeft de vereniging in het verleden actie gevoerd en heeft ze grote bedreigingen afgeslagen. De Regionale startte zelf met de uitbouw van een **reservatennetwerk** om natuur te redden. Vertrekkende van een lappendeken van percelen legde ze de kiem voor de uitbouw van samenhangende natuurcomplexen. Memorabel is ook haar strijd voor levende, **meanderende waterlopen**.

De lijst van acties is lang: rond de Demervallei, Averbode Bos en Heide, de Hagelandse heuvels, het Walenbos, Torfbroek, Vordonkbroek, de actie tegen rechtstrekking Velpe, de actie rond de Getevallei, de Nationale Natuurbeschermingsdag in Horst rond de Hagelandse Vallei, de 'Dijle levend door Leuven', de Groene Vallei...

■ **Rosdel in Hoegaarden.** Door volgehouden actie kon Rosdel, eertijds een klein reservaat, in de ruilverkaveling Hoegaarden uitgroeien tot een complex van 60 ha toen. De inzet van Natuurpunt Oost-Brabant voor dit gebied heeft geleid tot een vergroening van de ruilverkavelingen in Vlaanderen. Daarna gebeurde hetzelfde voor de uitbouw van Rozendaalbeekvallei-Velpevallei-Paddepoel in de ruilverkaveling Vissenaken. Nu wordt actie gevoerd voor 129 ha bijkomende natuur en 60 km landschapsstroken in de ruilverkaveling Willebringen. Foto Jules Robijns

Natuurpunt Oost-Brabant is altijd opgekomen (en komt nog steeds op) voor een kwaliteitsvol landschap en versterking van de natuur in dat **gehele landschap**, ook in het landbouwgebied dat 50% van de landsoppervlakte inneemt. Met acties rond de **ruilverkavelingen**, waar de vereniging erin geslaagd is de plannen bij te sturen zodat natuur- en landschapswaarden gevrijwaard werden en er actief aan natuurontwikkeling gedaan werd binnen het agrarisch gebied. Tezelfdertijd ontwikkelde ze een ambitieuze

visie op een **groenblauwe dooradering** van het landschap. En wie herinnert zich nog dat voor het systeem van beheerovereenkomsten uitgerold werd, er binnen Natuurpunt Oost-Brabant al projecten gestart waren onder de noemer **'Graan voor gorzen'**? En voor de stedelijke omgeving werden met het project De Dijle levend door Leuven' bakens verzet.

■ **Getebeamden, Hoegaarden: uitbouw natte natuur door natuurontwikkeling als hotspot van biodiversiteit en klimaatbuffer. Foto Jules Robijns**

Natuurpunt Oost-Brabant, Regionale Vereniging Natuur en Landschap, maakte het verschil. Zet de realisaties in de kijker!

In het jubileumjaar – en omwille van Corona gespreid over 2021, 2022 en 2023 – vragen we de afdelingen hun iconische gebieden en iconische acties in de kijker te zetten. We bouwen voort op de succesvolle campagne: **Robuuste valleien voor klimaatbuffering en versterking van de biodiversiteit**. Want vaak situeert de resterende natuur zich in de valleien. Zeker de reservaten fungeren als hotspots van de biodiversiteit en spelen een rol in de opvang van de klimaatverandering. We kunnen onze campagne ook koppelen aan de 'Blue Deal' van de Vlaamse regering die mikt op versterking van natte natuur in **grote samenhangende complexen**.

We doen een oproep aan alle afdelingen binnen het werkingsgebied van Natuurpunt Oost-Brabant om in het kader van de campagne organisator te zijn voor minstens één grote activiteit in hun gemeente.

Lindes planten als herdenkingsboom

Er wachten een 100-tal lindes om als **herdenkingsboom** geplant te worden zodat ze kunnen uitgroeien tot toekomstboom en later veteranenboom. Dat kan op een markante plaats op het openbaar domein in samenwerking met de gemeenten, ofwel als poort bij een reservaat of een natuurgebied. Bij deze boom zou ook een typische Natuurpunt-bank kunnen geplaatst worden. Zou het niet leuk zijn wanneer onze gemeenten als cadeau aan de jarige vereniging en vooral als cadeau aan haar bevolking zo'n boom en bank zouden sponsoren? Er kan nu al nagedacht worden over toplocaties hiervoor.

■ **JNM-kamp 1987 in Vorsdonkbroek, Gelrode. Dankzij het afdwingen van de bescherming en het beheer van waardevolle percelen sinds 1979 door de Regionale werden verloren gewaande natuurwaarden terug springlevend.**

Medewerkers welkom zowel voor inhoudelijke taakgroep als voor feestcomité

Natuurpunt Oost-Brabant is een **vrijwilligersvereniging**. Het zullen vrijwilligers met een hart voor natuur zijn die de feestelijkheden binnen dit jubileumjaar en deze campagne voorbereiden en uitwerken. Mensen die de Regionale als een hefboom en een instrument zien om krachtiger op te komen voor meer en betere natuur, voor de uitbouw van robuuste natuur, voor gedurfde natuurontwikkeling binnen onze streek.

Inhoudelijke taakgroep

De vereniging wil een taakgroep instellen die inhoudelijk en opzoekingswerk levert om de campagne te ondersteunen. Om het bestaande archief te ontsluiten, de huidige gebieden in hun historisch perspectief te plaatsen en mee te denken aan doornatuur voor deze gebieden en valleien. Het werk dat gedaan is in het kader van de campagne 'Robuuste valleien' kan als uitgangsbasis dienen. Er kan materiaal ontwikkeld worden enerzijds rond de historische terugblik en anderzijds rond het toekomstbeeld dat ons voor ogen staat. De Werkgroep Natuur en Erfgoed van NPOB zal zich bij deze taakgroep aansluiten.

 Aanmelden taakgroep: npob@natuurpunt.be

Ook voor het feestcomité worden vrijwilligers gezocht

Wie campagne en feesten zegt, denkt ook aan praktische organisatie, aan de handen concreet uit de mouwen steken, kortom meewerken in een feestcomité. Tegen de startdag op zondag 19 september 2021 moet er heel wat gebeuren en daarna moet dit feest in samenwerking met de afdelingen uitgedragen worden tot in de uithoeken van Oost- en Midden-Brabant.

 Aanmelden feestcomité: npob@natuurpunt.be

Doel van de campagne: het verleden als springplank voor de toekomst

Natuurpunt Oost-Brabant wil het verhaal brengen hoe door lokale actie en werking bedreigingen konden omgebogen worden tot kansen, en een lappendeken van kleine percelen tot grotere projecten met toekomst voor de natuur. Wat nu robuuste natuurgebieden zijn en wat nu als een evidentie beschouwd wordt, leken indertijd onmogelijkheden. Enkel vanuit een grote ambitie en geloof in eigen kracht konden de kiemen gezaaid worden voor de realisaties die we nu zien.

Tijdens deze campagne willen we nog een stap verderzetten. We zullen ook een onderbouwd toekomstbeeld uitwerken voor waar we binnen 20 jaar willen staan met onze natuur en natuurgebieden.

We leggen onze ambities hoog: voor ons is dat het richtcijfer van **30% van de oppervlakte** die een daadwerkelijke natuurfunctie dient te krijgen. Dat is wat de Europese Biodiversiteitsstrategie vooropstelt als uitgangs- en ijkpunt. Natuurontwikkeling kan je ook perfect koppelen aan **klimaatbuffering** en aan een toekomstgerichte visie op **waterbeheer** met ruimte voor rivieren en natuurlijke berging van hemelwater in de valleien. Daar sluit meteen ook de Vlaamse Blue Deal bij aan die we op regionale schaal kunnen visualiseren en invullen.

De ontwikkeling van grote samenhangende natuurcomplexen is essentieel. Daarnaast is het ook de opdracht om actie te voeren voor het herstel van de biodiversiteit en van de landschappelijke en belevingskwaliteit in het **agrarisches gebied**. Dan gaat het o.a. om acties rond ruilverkavelingen, rond akkernatuur, rond het behoud van meanderende beken, rond groenblauwe dooradering van het landschap of een initiatief als 'Graan voor gorzen'. Ook hier is het perspectief niet het verleden maar de toekomst. We staan achter de consequente invulling van de Europese strategieën 'Farm to Fork' (Van boer tot bord) en de Europese biodiversiteitsstrategie.

■ **Dunbergbroek (Holsbeek-Rotselaar): herstel van natte natuur, biodiversiteit en Blue Deal hand in hand. Foto Lieve Jacobs**

■ Soortenrijke orchideeëngraslanden zoals Papenbroek in de Begijnenbeekvallei (Bekkevoort): biodiversiteit door goed natuurbeheer in de cultuurhistorische monumenten die oude graslanden zijn. Foto Roel Baets

Het uitgangspunt is dat binnen het **agrarisch gebied 10% biodiversiteitsruimte** moet worden gecreëerd. Op basis daarvan kunnen we doelgerichte toekomstbeelden ontwikkelen. En hebben we anderzijds voldoende concrete en realistische aanrijpingspunten voor een volgehouden regionale en lokale werking op dat vlak.

Cadeau aan de jarige vereniging: solden en dubbel rendement

Bij verjaardagen horen wensen en cadeaus. Jij kan de jarige vereniging een cadeau doen door een gift op het Reservatenfonds van Natuurpunt Beheer met de vermelding Cadeau NPOB gevolgd door het nummer van het project dat je kiest (zie nummers op achterkant bijsluiter).

En tot het einde van het jaar zijn de cadeaus in solden door de **verhoogde fiscale aftrekbaarheid van 60% i.p.v. 45%**. Vanuit het Natuurfonds Oost-Brabant zullen we de stortingen verdubbelen die in het kader van deze campagne gedaan worden voor 31 december 2020.

M.a.w. de gift is een koopje met een dubbel rendement. Verhoogde fiscale aftrekbaarheid voor de schenker, en het bedrag voor het concreet project wordt verdubbeld vanuit het Natuurfonds Oost-Brabant. Doe dus zo'n cadeau aan de jarige vereniging, maar eigenlijk aan het lokale natuurproject en aan de samenleving in Oost-Brabant door meer en betere natuur mogelijk te maken.

Je kunt één van deze projecten steunen door een storting op **rekening BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt Beheer** te Mechelen met vermelding van 'Projectnr.... Cadeau NPOB'.

■ **Grauwe gors: nagenoeg uitgestorven. De akkernatuur en de akkervogels kennen een dramatische achteruitgang door de intensieve landbouw. Actie is dringend nodig voor het herstel van natuur en natuurelementen in het landbouwlandschap.** Foto Pieter-Jan Alles

We verliezen natuur en natuurbeleving in **stad en dorp** niet uit het oog. Steden vormen een grote barrière voor soorten. Daarom betekent de openlegging van ingekokerde rivieren, zoals mede onder impuls van de vereniging in Leuven (de Dijle levend door Leuven) en Diest (de Demer terug door Diest) gebeurt, en het vergroenen van de oevers een belangrijke winst: ze kunnen fungeren als corridor en overlevingsplaats. Vergroening en open water zijn ook noodzakelijk om het hitte-eilandeffect te milderen dat steeds sterker wordt met de opwarming van het klimaat. Meer groen is een voorwaarde om de stad leefbaar te houden.

En zoals niemand zich 50 jaar geleden kon voorstellen dat een verloren individueel perceel hier of daar intussen is uitgegroeid tot een groot natuurcomplex zoals bv. Aronst Hoek of de Hagelandse Vallei, zo moet ook onze campagne 2021-2023 energie, slagkracht en vleugels geven aan mensen die zich lokaal en regionaal voor deze ambities willen inzetten.

Samen verzetten we de bakens. Campagne 2021-2023 van de jarige vereniging wil daartoe een krachtige hefboom zijn.

Koninklijke vereniging tegen wreedheid jegens dieren

Ornithologische Commissie Verrijck

Ornithologische Commissie Honsem

nodigen U uit op

Tentoonstelling over Vogel- en Natuurbescherming

In de Stedelijke Tentoonstellingzaal
Savoestraat - Leuven

vanaf 10 oktober 1969 om 14 u. tot 13 oktober 1969 te 19 u.

Iedere dag open van 11 tot 19 u.

Doorlopende Dia-projectie's.

We eisen :

— Volledige afschaffing der vogelvangst.

— Het behoud van groene ruimten, daarom vrijwaring van Heverlee - Bos.

— Geen bosroof.

NATUUR In het Hageland en Oost - Brabant

NU of NOOIT

O.C.H. & O.C.B. v.v.a

50 JAAR REGIONALE VERENIGING NATUUR EN LANDSCHAP NATUURPUNT OOST-BRABANT

- Tentoonstelling in 1969 in het Stedelijk Museum van Leuven, nu M
- Eerste tijdschrift 'Nu of nooit' in 1970 met embleem Europees Jaar Natuurbehoud
- Publicatie van de Regionale, hoofdauteur André Roelants
- Groepsfoto: 1969, de jonge natuurbeschermers op beheerkamp in Sampont, Boven-Semoisvallei
- Velpactie 1985. Uitblazen in Neervelp na de protestfietstocht tegen de rechttrekking. Foto Luc Nagels
- Infocentrum en secretariaat Natuur en Landschap in Tienen van 1980 tot 1996. Foto Luc Nagels

